

Ministerul Economiei
al Republicii Moldova

Nr.03-1092 din 14.04.2022

La nr.06-06/955 din 07.04.2022

Ministerul Mediului

Cu referire la *proiectul definitivat al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Legii privind modificarea unor acte normative (număr unic 620/MM/2021)*, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.

Ministru

Digitally signed by Gaibu Sergiu
Date: 2022.04.14 20:54:05 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu GAIBU

Ex.: Diana Rusu,
tel.022 250 608

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	1889
" 15 "	04 2022

Ministerul Economiei
al Republicii Moldova

Nr.03-296 din 01.02.2022

La nr.18-23-459-10215 din 17.12.2021

Ministerul Mediului

copie: **Cancelaria de Stat**

Cu referire la *proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Legii privind modificarea unor acte normative (număr unic 620/MM/2021)*, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.

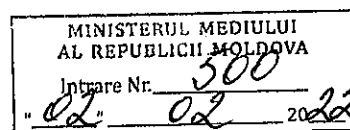
Ministru

Digitally signed by Gaibu Sergiu
Date: 2022.02.02 14:31:24 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu GAIBU

*Ex.: Diana Rusu,
tel. 022 250 608*

Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. 04/2-09/2285 din 20.05.2022

Ministerul Mediului

Ministerul Educației și Cercetării, urmare a examinării repetate a proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Legii privind modificarea unor acte normative (*număr unic 620/MM/2021*), în comun cu Institutul de Zoologie comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor asupra proiectului.

Ministru

Anatolie TOPALĂ

Ex: Alisa Rusnac
Tel. 022 233-325
Email: alisa.rusnac@mec.gov.md

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. <u>2406</u>
" <u>23</u> " " <u>05</u> " 20 <u>22</u>

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

**Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova**

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. 04/2-09/2224 din 19.05.2022

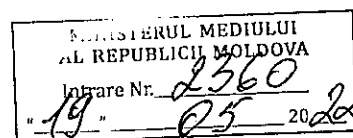
Ministerul Mediului

Urmare a examinării Sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului Legii privind modificarea unor acte normative (*număr unic 620/MM/2021*), Ministerul Educației și Cercetării, în comun cu Institutul de Zoologie, insistă asupra includerii în lista Nevertebratelor a două specii de gândaci, incluși în lista Emerald cu numerele 4022 *Probatiscus subrogosus* și 4026 *Rhysodes sulcatus*, identificați pe teritoriul Republicii Moldova și care necesită protecție.

Ministru

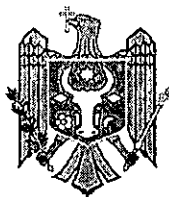
Anatolie TOPALĂ

Ex.: Alisa Rusnac
Tel: 022 233-325
Email: alisa.rusnac@mec.gov.md

Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. 04/2-09/ 1882 din 13.04.2022
La nr. 06-06/955 din 07 aprilie 2022

Ministerul Mediului

Urmare a examinării proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului Legii privind modificarea unor acte normative (*număr unic 620/MM/2021*), Ministerul Educației și Cercetării, în comun cu Institutul de Zoologie și Institutul de Ecologie și Geografie, comunică următoarele obiecții și propuneri:

Articolul I. Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică:

- la Capitolul II, art. 5 și Capitolul III, art. 12 a se completa după denumirea „Academia de Științe a Moldovei” cu sintagma „Institutul de Zoologie, Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”, Institutul de Ecologie și Geografie”;

Articolul 2:

1. Punctul 1 – noțiunile necesită redactare conform Legii nr. 325/2005 cu privire la Cartea Roșie a Republicii Moldova și bibliografiei de specialitate (de ex. Ion Dediuc Enciclopedie de ecologie, 2010, etc.);
2. Punctul 5:
  - Articolul 5¹. *Competențele Agenției de Mediu*, lit. a) – după cuvântul „monitorizează”, de completat cu sintagma „în colaborare cu Institutul de Zoologie, Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”, Institutul de Ecologie și Geografie”;
  - Articolul 12¹. *Constituirea Rețelei Emerald* – la punctul (2), după cuvântul „geografiei” de completat cu sintagma „din cadrul Institutului de Zoologie, Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” și Institutul de Ecologie și Geografie”, iar cuvântul „coordonare” de substituit cu cuvântul „colaborare”;
  - Articolul 12². *Evaluarea tipurilor de habitate naturale și speciilor de floră și faună sălbatică*:
    - a) de corectat ortografic cuvântul „sălbatică” din denumirea articolului;
    - b) la punctul (1), după cuvântul „geografiei” de completat cu sintagma „din cadrul Institutului de Zoologie, Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” și Institutul de Ecologie și Geografie”;
    - c) cuvântul „coordonare”, de substituit cu cuvântul „colaborare”;
  - Articolul 12⁷. *Monitorizarea stării de conservare a tipurilor de habitat natural și a speciilor de floră și fauna sălbatică din cadrul Rețelei Emerald* – la punctul (3) de înlocuit sintagma „cu profil biologic”, cu sintagma „Institutul de Zoologie, Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” și Institutul de Ecologie și Geografie”;
  - Articolul 12⁹. *Extragerea din natură a speciilor de floră și faună sălbatică*:
    - 1) punctul (3) – după denumirea „Agenția de Mediu”, de completat cu sintagma „cu avizul Institutului de Zoologie”;
    - 2) punctul (5):

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 1950
"19" 07 2022

- a) de exclus prepoziția „de” după cuvântul „utilizarea”;
- b) de completat pct. 5 cu lit. d) pentru insecte rare – plase, fileuri, colectare manuală, capcane.
3. Punctul 8, Anexa 1 la Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, Lista de referință a tipurilor de habitate de interes unional pentru care au fost declarate siturile Emerald (tabel):
- poziția 9 – colonița 4 – de corectat ortografic cuvântul „comunități”;
  - poziția 17 – colonița 3 – de înlocuit cuvântul „scrub”, prin cuvântul „shrub”;
  - poziția 21 – colonița 3 – de înlocuit cuvântul „Eutropic”, prin cuvântul „Eutrophic”.
4. Punctul 8, Anexa 3 la Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, Lista de referință a speciilor de faună de interes unional pentru care au fost declarate siturile Emerald (tabel):
- *Mamifere*, poziția 2, colonița 3 – nu se vede denumirea deplină a speciei: SR trebuie de inclus la *Rhinolophus ferrumequinum*;
  - *Mamifere*, poziția 6, colonița 3 – de indicat denumirea științifică deplină „*Myotis bechsteini*”, iar în colonița 5 – de exclus denumirea speciei în limba română și de indicat denumirea deplină a speciei în limba rusă (*Длинноухая ночница*);
  - *Mamifere*, poziția 13, colonița 4 – de indicat denumirea speciei în limba română: *popândău cu pete*;
  - *Mamifere*, poziția 14, colonița 4 – de indicat denumirea speciei în limba română: *dihor de stepă*;
  - *Amfibieni*, poziția 18, colonița 4 – de indicat denumirea speciei în limba română: *izvoraș cu burta roșie*, iar în colonița 5 – de indicat denumirea în limba rusă: *Краснобрюхая жерлянка* („*Дальневосточная жерлянка*”, specia indicată în tabel, nu este identificată în Republica Moldova);
  - *Nevertebrate*, speciile de fluturi indicate în poziția 46 – *Maculinea teleius* și poziția 58 – *Colias myrmidone* – nu au fost niciodată semnalate în Republica Moldova;
  - de indicat în lista Nevertebratelor încă 2 specii de gândaci, incluși în lista Emerald cu numerele 4022 *Probatiscus subrogosus* și 4026 *Rhysodes sulcatus*, identificați pe teritoriul Republicii Moldova și care necesită protecție.
5. Punctul 8, Anexa 4 la Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, Lista de referință a speciilor de păsări a speciilor de faună de interes unional pentru care au fost declarate siturile Emerald (tabel):
- pozițiile 32–33, colonița 4 – de indicat, prin bară, inclusiv denumirea actuală a speciilor – *Clanga pomarina* și *Clanga clanga*;
  - poziția 44, colonița 5 – de indicat denumirea speciei în limba română: *Crestet mic*;
  - poziția 53, colonița 5 – de indicat numai denumirea speciei în limba română: *Fluierar sur*.

Ministru

Anatolie TOPALĂ

Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. OP-09/6270 din 24.12.2021
La nr.18-23-459-10215 din 17.12.2021

Ministerul Mediului

Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea Legii privind modificarea unor acte normative (număr unic 620/MM/2021)*, autor- Ministerul Mediului și comunică lipsa de propuneri și obiecții.

Ministru

Anatolie TOPALĂ

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

11 aprilie 2022 nr. 09/2-09/3571

La nr. 04-07/967 din 8 aprilie 2022

Referitor la proiectul de hotărâre privind
aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea unor acte normative

Ministerul Mediului

e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Cu referire la examinarea repetată a proiectului de hotărâre cu privire la *aprobarea proiectului Legii privind modificarea unor acte normative*, Ministerul Finanțelor, în limita domeniilor de competență, reiterează următoarele.

Reieșind din faptul că, siturile Rețelei Emerald urmează a fi gestionate conform unor planuri de management, elaborarea cărora urmează a fi acoperită din sursele Fondului ecologic național, ținem să informăm că, volumul alocațiilor prevăzute pentru Fondul ecologic național se aprobă anual în legea bugetului de stat, reieșind din disponibilitatea resurselor bugetare. Astfel, în vederea excluderii riscului incapacității de acoperire a cheltuielilor legate de implementarea noilor prevederi, atragem atenția asupra necesității corelării costurilor cu volumul alocațiilor aprobate anual în cadrul fondului.

În acest context, Ministerul Mediului, în calitate de autoritate publică centrală în domeniul protecției mediului, urmează să țină cont de posibilitățile bugetului și, conform competențelor, să asigure buna administrare a fondului, fără admiterea datoriilor.

Totodată, este de remarcat faptul că lipsește Analiza impactului de reglementare, or pct. 5 Capitolul I din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, prevede că, actul de analiză a impactului însoțește *în mod obligatoriu* proiectele de acte normative pe întreg parcursul circulației lor, până la aprobarea sau adoptarea finală de către autoritatea responsabilă.

Secretar de Stat

Digitally signed by Gumene Ion
Date: 2022.04.12 12:22:16 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion GUMENE

Ex: Cristina Bejinari;
Tel. (022)26-26-77

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	1829
" 12 "	09 2022

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

03 ianuarie 2022 nr. 09/2-03/2595/3

La număr unic 620/MM/2021

Ministerul Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-23-459-10215 din 17 decembrie 2021, vizând examinarea proiectului de hotărâre cu privire la *aprobarea proiectului Legii privind modificarea unor acte normative*, Ministerul Finanțelor, în limita domeniilor de competență, comunică următoarele.

La nota informativă

Ținând cont de faptul că, fost aprobat de Guvern, cât și de faptul că documentul CBTM nu suportă modificări pe parcursul anului, textul „*În acest scop, urmează a fi operate rectificări în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu la subprogramul 7005 „Protecția și conservarea biodiversității” ... pentru elaborarea planurilor de management,*” nu poate servi în Nota informativă la proiect (pct.5 Fundamentarea economico-financiară) drept referință/argumentare și urmează a fi exclus. Totodată, potrivit art. 16 lit. c) din Legea bugetului de stat pentru anul 2022 nr.205/2021, Ministerul Finanțelor se autorizează să redistribuie, la propunerea Ministerului Mediului, alocațiile aprobate pentru Fondul ecologic național, în baza deciziei Consiliului de administrare.

Concomitent, în Analiza impactului de reglementare nu se regăsește analiza economico-financiară, astfel considerăm oportun, completarea datelor lipsă.

Suplimentar, reieșind din faptul că, siturile Rețelei Emerald urmează a fi gestionate conform unor planuri de management, elaborarea cărora urmează a fi acoperită din sursele Fondului ecologic național, ținem să informăm că, volumul alocațiilor prevăzute pentru Fondul ecologic național se aprobă anual în legea bugetului de stat, reieșind din disponibilitatea resurselor bugetare. Astfel, în vederea excluderii riscului incapacității de acoperire a cheltuielilor legate de implementarea noilor prevederi, atragem atenția asupra necesității corelării costurilor cu volumul alocațiilor aprobate anual în cadrul fondului.

În acest context, Ministerul Mediului, în calitate de autoritate publică centrală în domeniul protecției mediului, urmează să țină cont de posibilitățile bugetului și, conform competențelor, să asigure buna administrare a fondului, fără admiterea datoriilor.

MINISTRU

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.01.04 19:47:30 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dumitru BUDIANSCHI

Ex:Cristina Bejinari;Tel. (022)26-26-77

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	20
" 03 "	01 2022

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

21.04.2022 nr. 04/3764
La nr. 955 din 07.04.2022

Ministerul Mediului

Cu referire la *proiectul definitivat al Legii privind modificarea unor acte normative și proiectul Hotărârii Guvernului de aprobare a acestuia* (număr unic 620/MM/2021), comunicăm următoarele.

La proiectul legii privind modificarea unor acte normative se va anexa și proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea acestuia.

La proiectul legii:

1. În clauza de armonizare sursa publicării Directivei se va lua între paranteze rotunde.

La Art. I (Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică):

2. La noțiunea „evaluarea biodiversității”, conjuncția „și” care precede cuvintele „a activității” se va exclude ca fiind inutilă.

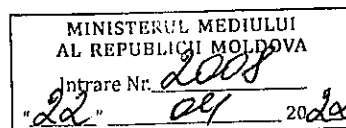
3. Potrivit regulilor de tehnică legislativă, dacă un cuvânt utilizat în textul legii la diferite forme gramaticale se substituie cu alt cuvânt, articolul din legea de modificare se va expune conform următorului exemplu: La articolele 5 și 15, cuvintele „organul de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „Ministerul Mediului” la forma gramaticală corespunzătoare. Prin urmare, prevederile de la pct. 2 din proiect se vor ajusta corespunzător (obiecție similară și la pct. 3).

4. La pct. 4:

1) Textul „Art. 7” va fi precedat de prepoziția „La”, iar la alineatele unu, trei și patru, prepoziția „La” se va exclude ca fiind excedentă.

2) În conformitate cu regulile de tehnică legislativă, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, în cazul elementelor structurale ale actului normativ, se utilizează verbul „se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, propoziții, fraze se utilizează verbul „se exclude”. Ținând cont de regula enunțată, la pct. 4, textul „alineatul (3) se exclude” se va substitui cu textul „alineatul (3) se abrogă”.

5. La noul art. 12¹ alin. (2) remarcăm că, potrivit regulilor tehnicii legislative, în cazul în care se face referință la mai mult de trei elemente structurale consecutive, enumerarea se redă prin cratimă după următorul exemplu „Anexele nr. 1-4”.

6. La art. 12² și 12⁹ subliniem că, într-o enumerare de referințe, denumirea elementelor structurale ale actului normativ nu se repetă. De exemplu: anexele nr. 2, 3 și 4, dar nu anexele nr. 2, nr. 3 și nr. 4.

7. La art. 12³ alin. (1), cuvintele „pagina web” se vor substitui cu cuvintele „pagina web oficială” în conformitate cu *Regulamentul cu privire la paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 188/2012*.

8. La art. 12⁴:

1) La alin. (2), cuvintele „Planurilor de management pentru siturile Emerald” se vor substitui cu cuvintele „Planurile de management pentru siturile Rețelei Emerald” astfel cum este indicat în denumirea articolului or, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni.

2) În conformitate cu art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*, alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. Prin urmare, diviziunile de la alin. (6) vor fi enumerate în forma enunțată.

3) Alineatele articolului nu sunt enumerate consecutiv or, două alineate sunt numerotate cu „(6)”. Prin urmare, alineatele se vor renumera.

9. La *Anexa nr. 3* remarcăm că, în avizul nr. 04/10800 din 30.12.2021, Ministerul Justiției a menționat că la unele tipuri de specii este indicată doar paranteza fără a fi exemplificat. Prin urmare, a fost înaintată propunerea de a fi exclusă paranteza, sau de a exemplifica cu tipul de specie. Deși în sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că observația se acceptă, modificări în acest sens nu au fost efectuate, prin urmare, reiterăm obiecția enunțată în aviz.

10. La Art. II, amendamentul ce vizează pct. 1 sbp. 3) lit. a) din *Anexa nr. 4 la Legea nr. 86/2014*, atragem atenția că, în avizul precedent Ministerul Justiției a menționat că în norma propusă spre modificare este utilizată noțiunea „ariilor naturale protejate de stat”. Prin urmare, în proiect urmează a fi revizuită referința la cuvintele „ariilor protejate”. În sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că observația se acceptă, însă modificări în acest sens nu au fost efectuate. Prin urmare, reiterăm obiecția enunțată în aviz.

11. La articolul III expresia „intră în vigoare peste un an de la data publicării” nu este reușită, motiv pentru care se va substitui cu cuvintele „intră în vigoare la expirarea unui an de la data publicării”.

Secretar de stat

Veronica MIHAILOV-MORARU

Digitally signed by Mihailov-Moraru Veronica
Date: 2022.04.21 18:22:13 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

30.12.2021 nr. 04/10800

La nr. 18-23-459-10215 din 17.12.2021

**Ministerul Mediului
Cancelaria de Stat**

Cu referire la *proiectul Legii privind modificarea unor acte normative și proiectul Hotărârii Guvernului de aprobare a acestuia* (număr unic 620/MM/2021), comunicăm următoarele.

La Art. I (Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică):

1. La pct. 1 menționăm că, includerea definițiilor în actul normativ trebuie să se facă doar în cazul și în limita necesară pentru reglementarea cercului subiecților, drepturilor și obligațiilor acestora și a modului de exercitare a drepturilor și obligațiilor. Pentru atingerea acestui scop se impune imperios ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ la etapa adoptării decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ. Această regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul este folosit în alt sens decât cel uzual.

În acest context, menționăm necesitatea indicării în nota informativă a întrunirii condițiilor care impun definirea termenului în actul normativ, precum și a circumstanțelor care justifică definirea termenului în sensul propus de autori. În opinia noastră aceasta trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarece art. 71 alin. (4) al *Legii 100/2017 cu privire la actele normative*, care prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul, permite ca problemele care ar putea apărea să fi soluționate prin menționarea în mod expres în nota informativă a sensului în care urmează să fie interpretat un termen, deoarece aceasta ar permite să se atingă afit scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul dar și scopul de a permite că actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ.

La noțiunea „starea de conservare a unui habitat natural”, prevederea care indică cazul când starea de conservare a unui habitat natural este considerat corespunzător urmează a fi indicată la un punct distinct or, la pct. 2 urmează a fi indicat doar semnificația noțiunilor.

Totodată, menționăm că noțiunile „habitate naturale de importanță unională”, „specii de importanță unională” nu sunt utilizate în text, motiv pentru care, propunem excluderea acestora.

2. Prin proiect se propune completarea *Legii nr. 94/2007* cu „Articolul 5¹ Competențele Agenției de Mediu”. În acest sens, întru respectarea principiului coerenței, propunem ca referința la Agenția de Mediu să fie substituită cu referința la autoritatea centrală pentru protecția mediului, similar denumirilor de la articolele 5, 6 și 7 din lege. Totodată, menționăm că în cazul schimbării denumirii agenției nu va fi necesară elaborarea unui proiect de modificare a legii. Adicional, elementele structurale ale unicului alineat se vor numerota cu litere latine mici, urmate de o paranteză, în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*.

3. Conform regulilor de tehnică legislativă, în cazul în care se face referință la trei elemente structurale consecutive, enumerarea se redă după următorul exemplu: „anexele nr. 2, nr. 3 și nr. 4. Prin urmare, la art. 12² alin. (2) lit. b), textul „anexele nr. 2-4” se va ajusta corespunzător (obiecție valabilă și la art. 12⁹).

4. La art. 12² alin. (2) lit. c) și lit. d), se vor exclude cuvintele „la prezenta lege”, pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ”.

5. La parafele de aprobare ale anexelor nr. 1-5 se va indica și actul normativ, al cărui elemente constitutive sunt.

6. La Anexa nr. 3:

1) La unele de specii este indicată doar paranteza fără a fi exemplificat. Prin urmare, fie se va exclude paranteza, fie se va exemplifica cu tipul de specie.

2) La specia de pește de la nr. 28 din anexa nr. 3 nu este indicată denumirea completă a acesteia.

3) În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. i) din *Legea nr. 100/2017*, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. Prin urmare, la denumirea coloanelor 6 și 7, denumirea regiunilor biogeografice vor fi succedate de abrevierile acestora or, la anexa nr. 5 sunt utilizate abrevierile.

7. La Anexa nr. 4 la coloanele 4, 5 și 6 se va indica titlul acestora.

8. La Anexa nr. 5:

1) Ținând cont de regula enunțată la pct. 9 sbp. 3), la Anexa nr. 5 abrevierea „un.” va fi precedată de denumirea completă.

2) În rîndul 40 coloana a opta, semnul interogativ se va exclude.

La Art. II (Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului):

9. La pct. 1:

1) Se va face referință mai întâi la numărul punctului, ulterior la numărul subpunctului și a literei (obiecție similară și la pct. 2).

2) La pct. 1 sbp. 3) lit. a) din Anexa nr. 4 la *Legea nr. 86/2014*, este utilizată noțiunea „ariilor naturale protejate de stat”. Prin urmare, în proiect, la pct. 1 sbp. 3) lit. a) se va revizui referința la noțiunea „ariilor protejate”. Totodată, menționăm că

cuvintele „siturile Emerald” nu se integrează armonios în text (obiecție valabilă și la pct. 1 lit. a) din Anexa nr. 6).

La Art. III (Codul contravențional):

10. Textul „În articolul 140” se va substitui cu textul „La articolul 140”.

11. Potrivit notei informative, proiectul legii prevede completarea *Codului contravențional nr. 218/2008*, cu prevederi în vederea sancționării și amendării persoanelor fizice și juridice în cazul colectării sau nimicirii speciilor de plante și animale protejate de Convențiile internaționale, la care Republica Moldova este parte or, Codul contravențional în vigoare prevede sancțiuni în exclusivitate pentru speciile incluse în Anexa la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție deși Republica Moldova și-a asumat responsabilități la capitolul protecția speciilor prin ratificarea altor tratate internaționale, inclusiv Convenția asupra conservării speciilor migratoare de animale sălbatice.

Astfel, subliniem că, amendamentul propus nu poate fi acceptat, deoarece va lipsi de claritate norma. În contextul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit expres caracterul *penal* al contravenției în cauza *Ziliberberg c. Moldovei* (*Hotărârea CEDO din 1 februarie 2005, §34*), expunem următoarele.

Incriminarea faptelor în legile penale, stabilirea pedepsei pentru ele, precum și alte reglementări, se întemeiază pe rațiuni de politică penală. Astfel, legea penală constituie un ansamblu de reguli juridice, formulate într-o manieră clară, concisă și precisă. [*Hotărârea Curții Constituționale nr. 6/2015 (confiscarea extinsă și îmbogățirea ilicită*), § 91]

Calitatea legii penale constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale. [*Hotărârea Curții Constituționale nr. 21/2016 (faptele care constituie practicarea ilegală a activității de întreprinzător*), § 55]

Potrivit art. 23 din Constituție, statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, făcând accesibile în acest sens toate legile. [*Hotărârea Curții Constituționale nr. 6/2015 (confiscarea extinsă și îmbogățirea ilicită*), § 92]

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că persoana este în drept să cunoască, în termeni foarte clari, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală (*cauza Kokkinakis v. Grecia*, 25 mai 1993). De asemenea, potrivit jurisprudenței Curții Europene: „o normă este accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă. [...] legea trebuie să fie accesibilă într-un mod adecvat: cetățeanul trebuie să aibă un indiciu adecvat, în circumstanțe concrete, asupra reglementărilor legale aplicabile [...]” (*cauza Silver v. Regatul Unit*, hotărârea din 25 martie 1983).

La fel, în jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că: „[...] odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a

evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [...]” (*cauza Păduraru v. România*).

Adițional, în Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea Constituțională a statuat că „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...]”

Prin urmare, modificarea propusă trebuie să clarifice Convențiile avute în vedere. Totodată, atragem atenția că, latura obiectivă a componenței de contravenție prevăzute la art. 140 alin. (2) din *Codul contravențional*, „încălcarea regulilor de import/export” impune ca și Convențiile să se refere la importul sau exportul speciilor de plante sau animale. Astfel, spre exemplu, din Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice ratificată de Republica Moldova în 2001 inclusă de autor în nota informativă, nu reiese că se aplică relațiilor de comerț între state.

În paralel, remarcăm că, la propunerea de substituie cu referința la „Convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte” este utilizat eronat termenul „textul”. Se va reține că cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare și completare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”.

Secretar de stat

Veronica MIHAILOV-MORARU

Digitally signed by Mihailov-Moraru Veronica
Date: 2021.12.31 16:21:41 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

